

بررسی نقش باورهای هوشی بر تحقق اهداف آموزشی از دیدگاه دانش آموزان

* عباس الهیاری^۱، مولود صدقی گوی آقاج^۲، خدیجه حبیبی حسن آباد^۳، مسعود حبیبی حسن آباد^۴
 ۱ کارشناسی ارشد مشاوره مدرسه، دانشگاه پیام نور، واحد سمنان، سمنان، ایران، * (نویسنده مسئول)
 پست الکترونیک: allahyari.a7211@gmail.com

۰۹۱۴۵۵۴۴۲۱۰

۲. کارشناسی، روانشناسی عمومی، دانشگاه پیام نور، اداره آموزش و پرورش شهرستان تکاب، ایران

Soma138861@gmail.com

۰۹۱۴۹۸۰۹۸۹۳

۳ کارشناسی ارشد مشاوره خانواده، دانشکده مشاوره، واحد تهران شمال، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران

Hasti.habibi6919@gmail.com

۰۹۱۴۶۰۶۸۵۲۸

۴ دانشجوی کارشناسی رشته علوم تربیتی، دانشگاه آزاد اسلامی، تکاب، ایران

Masoud9049@gmail.com

۰۹۳۹۳۰۴۳۰۳۲

چکیده

امروزه در زمینه تحقق اهداف آموزشی در مدارس، پرداختن به باورهای هوشی دانش آموزان یکی از الزامات است. از این رو، هدف این پژوهش تعیین نقش باورهای هوشی بر تحقق اهداف آموزشی از دیدگاه دانش آموزان دوره دوم متوسطه بود. این پژوهش از لحاظ هدف، کاربردی و از جنبه روش گردآوری اطلاعات توصیفی از نوع همبستگی بود. جامعه آماری پژوهش کلیه دانش آموزان دوره دوم متوسطه (۷۶۶ نفر) شهر تکاب بود که تعداد ۲۵۵ نفر از دانش آموزان با استفاده از فرمول کوکران و به روش نمونه گیری تصادفی طبقه‌ای انتخاب شدند. داده‌ها با استفاده از پرسشنامه های باورهای هوشی دو پیرات و مارین (۲۰۰۵) و مقیاس اهداف آموزشی میدلتن و میگلی (۱۹۹۷) جمع آوری شد و با استفاده از نرم افزار SPSS و آزمون‌های توصیفی و استنباطی مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. نتایج همبستگی پیرسون نشان داد که بین باورهای هوشی با تحقق اهداف آموزشی رابطه مثبت و معنادار وجود دارد ($P < 0/05$). همچنین نتایج رگرسیون چند متغیره نتایج نشان داد مولفه ی باورهای هوشی پیش بینی کننده تحقق اهداف آموزشی هستند. با توجه به نتایج پیشنهاد می‌گردد مدیران و مسئولان آموزش و پرورش با گماردن روان شناسان و مشاوران در کلیه پایه های تحصیلی در مدارس، زمینه های افزایش باورهای هوشی دانش آموزان را فراهم کنند.

کلیدواژه : باورهای هوشی، تحقق اهداف آموزشی، دوره دوم متوسطه

مقدمه

مدرسه نهادی اجتماعی و نمایانگر فرهنگ یک جامعه است که به کودکان جهان بینی، عادات و رسوم و مهارت ها و دانش خاصی را منتقل می کند (سوقای و همکاران، ۲۰۱۸). اما مدارس دارای اهدافی در شیوه های آموزشی خود هستند و تحقق اهداف آموزش و پرورش رسالت اصلی هر نظام آموزشی است. اگر هدف کلی اشاره شده، به چند هدف عینی آموزشی تبدیل نگردد، امکان دستیابی به آن ایجاد نخواهد شد (سهرابیان، ۱۳۹۵). بی گمان در تحقق اهداف آموزشی عوامل و متغیرهای مختلفی تاثیر گذار هستند. در این راستا باورهای هوشی دانش آموزان از جمله متغیرهای اثرگذار هستند (لونگ و هوبنر، ۲۰۱۴). باورهای هوشی بالا باعث موفقیت هایی در شغل و زندگی و تحصیل می شود (قبرلی طلب و همکاران، ۱۳۹۷). از این رو، ارتقا باورهای هوشی دانش آموزان در مدارس، به عنوان کلید چالش های مدرسه، همواره در ادبیات مربوط به این حوزه مطرح شده است (اویسی کهخا، ۱۳۹۶).

باورهای افراد در مورد هوش در نظریه ضمنی هوش مطرح می گردد. در نظریه ضمنی، باورهای افراد در مورد هوش شامل باور افزایشی و باور ذاتی است. افرادی که دارای باور هوشی افزایشی هستند هوش را به عنوان کیفیتی انعطاف پذیر تلقی می کنند که می تواند از طریق یادگیری و تلاش پرورش یابد؛ در نتیجه این افراد به سمت رشد و بهبود توانایی های خود محوریت می یابند. در مقابل، افرادی دارای باور هوشی ثابت، هوش را به عنوان یک ویژگی ثابت در نظر می گیرند که نمی توان آن را تغییر داد، این گروه از افراد در خصوص اثبات شایستگی های خود به دیگران، نگران هستند (لویسنسون، بیرن و رودبوگ، ۲۰۰۸). یافته های پژوهشی حاکی از پیش بینی و رابطه مثبت و مستقیم بین باورهای هوشی نیز است (عسگری و روشنی، ۱۳۹۶).

بی شک هدف، مهم ترین مفهوم در آموزش و پرورش است. هدف آموزشی قصد و منظوری است که مدرس از انجام فعالیت های آموزشی خود دارد (صادقی، ۱۳۹۷). آموزش دانش آموزان با هدف پیشرفت آنها در زمینه تحصیلی صورت می گیرد. مطالعه عوامل مؤثر بر پیشرفت تحصیلی مسأله ای پیچیده است، چرا که آن یک عنصر چندبعدی است و به گونه ای بسیار ظریف به رشد جسمی، اجتماعی، شناختی و عاطفی دانش آموز مربوط است (ثمری و طهماسبی، ۱۳۹۱). در نظام آموزشی ما این مشکل وجود دارد که صرفاً بر توانایی تحصیلی تاکید می شود و باورهای هوشی دانش آموزان انگاشته می شود چرا که توانمندی ها و شایستگی های هیجانی از عوامل تعیین کننده و تاثیر گذار بر موفقیت تحصیلی محسوب می شوند (زارع، ۱۳۹۰).

با توجه به نقش باورهای هوشی بر تحقق اهداف آموزشی و رشد مهارت های عاطفی دانش آموزان و اهمیت فراگیری این مهارت ها در افزایش توانمندی دانش آموزان در سازگاری موثرتر با خود و محیط و همچنین حساسیت ویژه دوره نوجوانی و تاثیرات پایدار این دوره بر شکل گیری شخصیت نوجوان، ضرورت توجه و آموزش باورهای هوشی در دوره دبیرستان روشن می گردد. از سوی دیگر با توجه به اینکه در زمینه نقش باورهای هوشی بر تحقق اهداف آموزشی از دیدگاه دانش آموزان دوره دوم متوسطه مطالعه ای به چشم نمی خورد و این پژوهش برای اولین بار است که در این محدوده مکانی صورت گرفته است، لیکن از این پژوهش از این منظر جنبه ها دارای نوآوری و ضرورت انجام است. لذا مطالعه حاضر با هدف بررسی نقش باورهای هوشی بر تحقق اهداف آموزشی از دیدگاه دانش آموزان دوره دوم متوسطه شهر تکاب انجام شد.

روش بررسی

این تحقیق یک تحقیق توصیفی از نوع همبستگی بوده که جامعه آماری آن را کلیه دانش آموزان دوره دوم متوسطه شهر تکاب در سال تحصیلی ۱۴۰۲ - ۱۴۰۱ تشکیل دادند. حجم نمونه مورد نظر براساس فرمول کوکران، ۲۵۵ نفر برآورد گردید. روش نمونه گیری به صورت تصادفی طبقه ای بود. ابزار گردآوری داده ها شامل مقیاس باورهای هوشی دو پیرات و مارین (۲۰۰۵) و پرسشنامه استاندارد اهداف آموزشی میدلتن و میگلی (۱۹۹۷) بود. برای سنجش باورهای هوشی از خرده مقیاس باورهای هوشی دوپیرات و مارین (۲۰۰۵) استفاده

شده است که روی یک طیف ۵ درجه ای از کاملاً مخالفم (۱) تا کاملاً موافقم (۵) نمره گذاری شده است. این مقیاس دارای ۱۴ گویه و دو خرده مقیاس باورهای هوشی ذاتی (سوالات ۱ و ۴ و ۶ و ۱۴) و باورهای هوشی افزایشی (۱۰ و ۲ و ۳ و ۵ و ۶ و ۷ و ۸ و ۹ و ۱۰ و ۱۱ و ۱۲ و ۱۳) می شود. روایی این پرسشنامه در مطالعه دو پیرات و مارین (۲۰۰۵) با استفاده از روش تحلیل عاملی تایید و پایایی آن با استفاده از ضریب آلفای کرونباخ برای کل مقیاس ۰/۹۱. به دست آمد. همچنین در ایران در مطالعه بابایی (۱۳۸۷) روایی این مقیاس با استفاده از همبستگی درون گروهی سوالات تایید شد. پایایی مقیاس نیز برای نمره کلی باورهای هوشی ۰/۸۹. و برای خرده مقیاس های باورهای هوشی ذاتی و افزایشی به ترتیب مقادیر ۰/۷۹ و ۰/۷۶. به دست آمد که نشانگر پایایی مطلوب مقیاس بود. در این مطالعه نیز پایایی این مقیاس با استفاده از ضریب آلفای کرونباخ برای نمره کلی ۰/۹۳ و برای مولفه های باورهای هوشی ذاتی و افزایشی به ترتیب با مقادیر ۰/۸۲ و ۰/۸۳ را نشان داد که نشانگر پایایی مطلوب مقیاس بود. پرسشنامه استاندارد اهداف آموزشی میدلتن و میگلی (۱۹۹۷) به منظور سنجش تحقق اهداف آموزشی دانش آموزان ساخته شده است. این مقیاس دارای ۱۲ گویه با مقیاس لیکرت پنج درجه ای (کاملاً موافقم (۵) تا کاملاً مخالفم (۱) درجه بندی شده است که تحقق اهداف آموزشی را می سنجد. این مقیاس از سه خرده مقیاس اهداف تبحری (سوالات ۱ تا ۵ سوال)، اهداف رویکرد - عملکرد (۶ تا ۹) و اهداف اجتناب - عملکرد (۱۰ تا ۱۲) تشکیل شده است. کمترین نمره در این مقیاس ۱۲ و بیشترین آن ۶۰ است. روایی این پرسشنامه در مطالعه میدلتن و میگلی (۱۹۹۷) با استفاده از روش تحلیل عاملی اکتشافی توسط خبرگان تایید شد. همچنین پایایی آن با استفاده از ضریب آلفای کرونباخ برای کل مقیاس ۰/۹۴. و برای خرده مقیاس های اهداف تبحری، اهداف رویکرد - عملکرد و اهداف اجتناب - عملکرد به ترتیب مقادیر ۰/۷۶، ۰/۷۴ و ۰/۷۱. به دست آمد. در ایران نیز در پژوهش بردبار و رستگار (۱۳۹۴) پایایی پرسشنامه از روش آلفای کرونباخ بالای ۰/۷۰ به دست آمده است. در این مطالعه نیز پایایی این مقیاس با استفاده از ضریب آلفای کرونباخ برای نمره کلی ۰/۷۴ و برای مولفه های اهداف تبحری، اهداف رویکرد - عملکرد و اهداف اجتناب - عملکرد به ترتیب با مقادیر ۰/۷۷، ۰/۷۳ و ۰/۷۰ را نشان داد که نشانگر پایایی مطلوب مقیاس بود. با توجه به وابسته بودن این متغیر نمره کلی آن مد نظر است. پژوهشگر پس از اخذ مجوز از دانشگاه پیام نور سمنان و معرفی نامه از دانشگاه پیام نور سمنان و ضمن هماهنگی با مدیران، معلمان و دانش آموزان دوره دوم متوسطه در سطح شهر تکاب، آزمودنی ها را انتخاب و آنها را از اهداف تحقیق آگاه کرده و پس از کسب رضایت از آنان خواسته شد که به سئوالات پرسشنامه ها جواب دهند و سپس پرسشنامه ها جمع آوری و برای تجزیه و تحلیل آماده گردید. تجزیه و تحلیل داده با استفاده از نرم افزار آماری SPSS نسخه ۲۲ در دو بخش آمار توصیفی (میانگین، واریانس و انحراف معیار) و آمار استنباطی (آزمون های کولموگروف - اسمیرنوف، همبستگی، و تحلیل رگرسیون چند متغیره) انجام شد. قابل ذکر است معناداری آزمون ها در سطح خطای ۰/۰۵ درصد مورد بررسی قرار گرفت.

یافته ها. در این پژوهش ۲۵۵ دانش آموز شرکت داشتند که همگی تا پایان مطالعه باقی ماندند. ۵۸ درصد پاسخگویان دختر و ۴۲ درصد پسر بودند. ۲۹/۸ درصد پایه دهم، ۲۶/۷ درصد پایه یازدهم و ۴۳/۵ درصد از پاسخگویان در پایه دوازدهم تحصیل می کردند. (جدول شماره ۱).

جدول ۱ فراوانی متغیر جنسیت و مقطع تدریس پاسخگویان

درصد فراوانی		فراوانی	متغیر	
۵۸		۱۳۴	دختر	جنسیت
۴۲		۱۲۱	پسر	
	تعداد کل فراوانی	تعداد	جنسیت	پایه تحصیلی

۲۹/۸	۷۶	۳۶	پسر	دهم
		۴۰	دختر	
۲۶/۷	۶۸	۳۸	پسر	یازدهم
		۳۰	دختر	
۴۳/۵	۱۱۱	۴۹	پسر	دوازدهم
		۶۲	دختر	
		۱۳۴	پسر	

میانگین باورهای هوشی و مولفه های باورهای هوشی ذاتیو افزایشی به ترتیب برابر با ۳/۵۴، ۳/۷۶ و ۳/۶۲ می باشد و انحراف معیار برابر با ۱/۳۴، ۱/۲۰ و ۱/۲۲ می باشد. با توجه به اینکه میانگین های به دست آمده از متغیر باورهای هوشی و مولفه های آن از سطح متوسط آن (۳) بیشتر است، در نتیجه از دیدگاه دانش آموزان باورهای هوشی دانش آموزان مطلوب است (جدول شماره ۲).

جدول ۲ آماره های توصیفی متغیر باورهای هوشی و مولفه های آن

نام متغیر	میانگین	انحراف معیار	حداقل	حداکثر
نمره کلی باورهای هوشی	۳/۵۴	۱/۳۴	۲/۱۶	۴/۱۴
باورهای هوشی ذاتی	۳/۷۶	۱/۲۰	۲/۲۹	۳/۹۴
باورهای هوشی افزایشی	۳/۶۲	۱/۲۲	۲/۴۲	۴/۱۸

میانگین نمره کلی تحقق اهداف آموزشی و مولفه های اهداف تبحری، اهداف رویکرد - عملکرد و اهداف اجتناب - عملکرد به ترتیب برابر با ۳/۶۳، ۳/۲۳، ۳/۲۱، ۲/۲۴ می باشد. با توجه به اینکه میانگین های به دست آمده از متغیر تحقق اهداف آموزشی و مولفه های (غیر از اهداف اجتناب - عملکرد) آن از سطح متوسط آن (۳) بیشتر است (جدول شماره ۳).

جدول شماره ۳ معیارهای مرکزی و پراکندگی متغیر تحقق اهداف آموزشی و مولفه های آن

آماره	نمره کلی اهداف آموزشی	اهداف تبحری	اهداف رویکرد - عملکرد	اهداف اجتناب - عملکرد
میانگین	۳/۶۳	۳/۲۳	۳/۲۱	۲/۲۴
انحراف معیار	۰/۳۹۷	۰/۳۶۹	۰/۸۷۴	۰/۶۹۱
حداقل	۱	۱/۱۲	۱/۱۶	۱/۲۱
حداکثر	۵	۴/۴۴	۴/۲۱	۴/۲۷

بین نمره کلی باورهای هوشی و تحقق اهداف آموزشی در سطح کوچکتر از ۰/۰۵ و با اطمینان ۰/۹۵ رابطه مثبت و معناداری وجود دارد. به عبارت دیگر با افزایش باورهای هوشی، تحقق اهداف آموزشی نیز افزایش می یابد. همچنین ضرایب همبستگی بین تحقق اهداف آموزشی

با مولفه های باورهای هوشی ذاتی و افزایشی رابطه مثبت و معناداری را در سطح کوچکتر از ۰/۰۱ و با اطمینان ۰/۹۹ نشان می‌دهد. به عبارت دیگر با افزایش هر یک از مولفه های باورهای هوشی، تحقق اهداف آموزشی نیز افزایش می‌یابد (جدول شماره ۴).

جدول ۴ همبستگی بین باورهای هوشی و تحقق اهداف آموزشی

آماره	باورهای هوشی	باورهای هوشی	باورهای هوشی
تحقق اهداف	همبستگی پیرسون	۰/۲۳۱	۰/۲۴۸
آموزشی	سطح معناداری	۰/۰۰۰	۰/۰۰۰
	تعداد	۲۲۳	۲۲۳

بحث

مطالعه حاضر با هدف بررسی نقش باورهای هوشی بر تحقق اهداف آموزشی از دیدگاه دانش آموزان دوره دوم متوسطه انجام گرفت. نتایج نشان داد بین باورهای هوشی با تحقق اهداف آموزشی رابطه مثبت و معنادار وجود دارد. به عبارت دیگر باورهای هوشی بر تحقق اهداف آموزشی تاثیر مثبت دارد. نتایج این تحقیق با نتایج تحقیقات پولا (۲۰۲۲)، کولونوسگی (۲۰۱۸)، رودل و شراو (۲۰۱۸)، اسپنیات و پلستر (۲۰۱۳)، رمضانپور سیاهکلده (۱۴۰۰)، حیدری و همکاران (۱۳۹۹)، ظهیری زاده (۱۳۹۷)، مرادی و همکاران (۱۳۹۷)، رضایور و همکاران (۱۳۹۶) همسو بود. در این راستا حیدری و همکاران (۱۳۹۹) نشان دادند باورهای هوشی در رابطه بین سبک رهبری مدیران و سازگاری فردی اجتماعی دانش آموزان نقش واسطه ای دارد. همچنین ظهیری زاده (۱۳۹۷) نشان داد ویژگی های علمی معلمان، ویژگی های شخصیتی و حرفه ای مدیران، ویژگی های شخصیتی و علمی دانش آموزان، محتوای کتابهای درسی و فضا، تجهیزات و امکانات آموزشی بر آسیب پذیری فرایند یاددهی- یادگیری موثر است. پولا (۲۰۲۲) نشان داد آموزش های سازگاری اجتماعی تاثیر مثبتی بر هوش هیجانی نمونه های مورد مطالعه دارد. در تبیین این فرضیه باید گفت؛ باورهای هوشی بالا باعث موفقیت هایی در شغل و زندگی و تحصیل می شود (قنبری طلب و همکاران، ۱۳۹۷). از این رو، ارتقا باورهای هوشی دانش آموزان در مدارس، به عنوان کلید چالش های مدرسه، همواره در ادبیات مربوط به این حوزه مطرح شده است. درک جامع از باورهای افراد درباره هوش موجب ادغام این بخش از دانش با دیگر جنبه های رشد شناختی اجتماعی می شود (اویسی کهخا، ۱۳۹۶). دونک (۲۰۱۱) معتقد است هوش کیفیتی انعطاف پذیر و قابل افزایش و قابل کنترل است. افرادی که دارای باور هوشی افزایشی هستند هوش را به عنوان کیفیتی انعطاف پذیر تلقی می کنند که میتواند از طریق یادگیری و تالش پرورش یابد؛ در نتیجه این افراد به سمت رشد و بهبود توانایی های خود محوریت می یابند. افرادی که باور هوشی افزایشی دارند، معتقدند که هوش یک جوهر ثابت و غیرقابل تغییر نیست بلکه از طریق تلاش و تجربه می توان آنرا تغییر داد. آنها تمایل به حفظ و ارتقاء عواطف مثبت خود دارند. افراد دارای باورهای افزایشی نه تنها تلاش را به عنوان ابزاری برای موفقیت می دانند بلکه آن را به عنوان عاملی می دانند که موجب غرور و رضایت از عملکرد می شود (پارسا، ۱۳۹۶). در نتیجه می توان گفت باورهای هوشی در تحقق اهداف آموزشی نقش مثبت و سازنده دارد.

نتایج نشان داد مولفه های باورهای هوشی شامل هوش ذاتی و افزایشی در پیش بینی تحقق اهداف آموزشی تاثیر مثبت دارند. نتایج این تحقیق با نتایج تحقیقات پولا (۲۰۲۲)، کولونوسگی (۲۰۱۸)، رودل و شراو (۲۰۱۸)، اسپنیات و

پلستر (۲۰۱۳)، رمضانپور سیاهکلده (۱۴۰۰)، ظهیری زاده (۱۳۹۷)، مرادی و همکاران (۱۳۹۷)، رضایور و همکاران (۱۳۹۶) همسو بود. در این راستا کولونوسگی (۲۰۱۸) نشان داد که در سازماندهی فرایند مطالعه و یادگیری، هوش و استعداد های شناختی نقش اساسی ایفا می کند.

همچنین اسپینات و پلستر (۲۰۱۳) در مطالعه خود دریافتند که نظریه افزایشی و ذاتی هوش دارای رابطه معنادار با اهداف تبحری است. رضاپور و همکاران (۱۳۹۶) به این نتیجه رسیدند که با توجه به نیاز جامعه به فراگیری و رعایت اصول اخلاقی، آموزش هوش اخلاقی به کودکان می تواند یک روش مداخله ای مناسب جهت ارتقای عملکرد رفتاری و روابط اجتماعی آنها باشد. در تبیین این فرضیه دوئک و لاگیت (۱۹۸۸) معتقدند باور هوشی ذاتی (صفات و ویژگی‌های روانی انسان ثابت است و افزایش نمی یابند. باور هوشی افزایشی (صفات و ویژگی‌های انسان تغییرپذیرند و هوش پویا و انعطاف پذیر است). افراد دارای باورهای هوشی افزایشی در تمرین‌های پیچیده خواندن عملکرد بهتری نسبت به افراد دارای باورهای هوشی ذاتی دارند (دوئک، ۲۰۱۷). از نظر بار-ان و پارکر (۲۰۰۷) عوامل تعیین کننده در پیشرفت تحصیلی شامل باورهای هوشی، محیط خانواده، سطح سواد والدین، ارتباط بین همسالان، انگیزش، مفهوم خود و سازش روانی است همچنین بار-ان و پارکر (۲۰۰۷) میزان ترک تحصیل را در دانش آموزان مورد مطالعه قرار دادند و مشاهده کردند که ادامه تحصیل بشکلی معنادار با میزان بالای شایستگی هیجانی و اجتماعی دانش آموزان در ارتباط است. در نتیجه مولفه های باورهای هوشی می تواند نقش مهم در پیش بینی تحقق اهداف آموزشی داشته باشد و در این زمینه موثر باشد.

از محدودیت‌های تحقیق می توان اشاره کرد به اینکه الف: جامعه آماری پژوهش حاضر محدود به کلیه دانش آموزان دوره دوم متوسطه شهر تکاب است و تعمیم آن به دانش آموزان دوره دوم متوسطه سایر استان ها و شهرها باید با احتیاط صورت گیرد. ب: از آن جا که ابزار مورد استفاده در این پژوهش پرسشنامه بوده و به هیچ عنوان، نام افراد در پرسشنامه ذکر نگردیده است ممکن است برخی از پاسخ دهندگان در پاسخگویی با صداقت و دقت کافی پاسخ ندهاند و پاره‌ای از ملاحظات در پاسخگویی افراد تاثیر گذاشته باشد. پ: یکی دیگر از محدودیت های پژوهش بازه زمانی کوتاه مدت (شش ماهه) انجام پژوهش است و بی-شک با افزایش بازه زمانی مطالعه می توان به نتایج دقیقتری دست یافت.

Examining the role of intelligence beliefs on the realization of educational goals from the perspective of students

* Abbas AllaHiyari¹, Mowloud Sedghi Goyaghaj², Khadijeh Habibi Hasanabad³, Masoud Habibi Hasanabad⁴,

1- Master's student in school Counseling, Payame Noor University, Center of Semnan, Semnan, Iran

2. BA, General Psychology, Payam Noor University, Takab City, Iran

3- Bachelor's student in Educational Sciences, Islamic Azad University, Takab, Iran

4- Master's student in Family Counseling, Faculty of Counseling, North Tehran Branch, Islamic Azad University, Tehran, Iran

Abstract

Nowadays, in the context of the realization of educational goals in schools, addressing the intelligence beliefs of students is one of the requirements. Therefore, the purpose of this research was to determine the role of intelligence beliefs on the realization of educational goals from the perspective of second year high school students. This research was applied in terms of purpose and descriptive in terms of correlational data collection method. The statistical population of the research was all second year high school students (766 people) of Takab city, of which 255 students were selected using Cochran's

formula and stratified random sampling method. The data were collected by using Dopirat and Marin (2005) intelligence beliefs questionnaires and Middleton and Midgley (1997) educational goals scale, and using SPSS software and descriptive tests. and an inference was analyzed. Pearson's correlation results showed that there is a positive and significant relationship between intelligence beliefs with the realization of educational goals ($P < .05$). Also, the results of multivariable regression showed that the components of intelligence beliefs are predictors of the realization of educational goals. According to the results, it is suggested that the education managers and officials by appointing psychologists and counselors in all educational levels in schools, provide the grounds for increasing the intelligence beliefs of the students.

Keywords: intelligence beliefs, realization of educational goals, second year of high school

منابع

- رمضانپور سیاهکلده ، فاطمه (۱۴۰۰). بررسی رابطه بین باورهای هوشی و سازگاری فردی اجتماعی با استناد به نقش واسطه ای سبک رهبری مدیران، فصلنامه علمی تخصصی رویکردهای پژوهشی نوین در مدیریت و حسابداری، ۵(۱۶): ۳۲-۴۸
- حیدری رضا؛ پورقاز عبدالوهاب؛ مرزیه افسانه (۱۳۹۹). نقش واسطه ای باورهای هوشی در رابطه بین سبک رهبری مدیران و سازگاری فردی اجتماعی دانش آموزان ایرانشهر، رویکردهای پژوهشی نوین در مدیریت و حسابداری، ۴(۴۹): ۶۵-۷۸
- سهرابیان، طاهره (۱۳۹۵)، « بررسی تاثیر نگرش مذهبی بر سازگاری فردی و اجتماعی دانش آموزان دبیرستانی استان لرستان »، پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه الزهراء، دانشکده روان شناسی.
- اویسی کهخا، عاطفه (۱۳۹۶). بررسی نقش هوش هیجانی در ارتقاء سازگاری اجتماعی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی زابل، هشتمین کنفرانس بین المللی روانشناسی و علوم اجتماعی.
- عسگری، پرویز، روشنی، خدیجه (۱۳۹۶). مقایسه هوش فرهنگی، هوش هیجانی، سازگاری فردی اجتماعی دانشجویان زن و مرد دانشگاه آزاد اسلامی واحد اهواز، نشریه زن و فرهنگ، دوره ۳، شماره ۱۴ : ۲۴-۱۱
- قنبری طلب، محمد، شیخ الاسلامی، راضیه، فولادچنگ، محبوبه، حسین چاری، مسعود (۱۳۹۷). رابطه باورهای هوشی - و بهزیستی مدرسه: نقش واسطه ای امید، دوفصلنامه راهبردهای شناختی در یادگیری، سال ششم، شماره یازدهم، صص ۹۳-۱۰۷
- زارع، علی (۱۳۹۰). مقایسه سهم هوش هیجانی و هوش عمومی در پیش بینی پیشرفت تحصیلی دانش آموزان پایه سوم متوسطه شهر شیراز. پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه علوم پزشکی ایران.
- صادقی حسن آبادی، عبدالرضا (۱۳۹۷). «بررسی رابطه هوش منطقی و هوش هیجانی و ارتباط آنها با پیشرفت تحصیلی دانش آموزان نخبه استان تهران» پایان نامه کارشناسی ارشد مدیریت دولتی.
- ثمیری، علی اکبر و طهماسبی، فهیمه (۱۳۹۱). بررسی رابطه هوش هیجانی و پیشرفت تحصیلی دانشجویان. فصلنامه اصول بهداشت روانی. پاییز و زمستان ۱۳۸۶، شماره ۳۵، ۳۶.
- گلمن، دانیل (۱۹۹۵). هوش هیجانی. ترجمه: نسرین پارسا (۱۳۹۶). تهران: انتشارات رشد.

Jegede, J.O. (2015). Influence of motivation and gender on secondary school students academic performance in Nigeria. *The Journal of Social Psychology*, 134(5), 695-698.

Klenowski, V. (2002) *Developing portfolios for learning and assessment: processes and principles*. London, RoutledgeFalmer.

Sughay, K., Strage, A., Barandt, T., & Vivona, J. (2014), Parental attachment styles of late adolescent : Qualities of attachment relationship and consequences for adjustment, *The journal of counseling Psychology* .

Roedel, T.D., & Schraw, G. (2011). Beliefs about intelligence and academic goals. *Contemporary Educational Psychology*, 20, 464- 468.

Spinath, B., & Pelster, J S. (2013). Goal orientation and achievement: the role of ability self-concept and failure perception. *Learning and Instruction*.13, 403 – 422.

Levinson, C. A., Byrne, M., Rodebaugh, T. L. (2016). “Shame and guilt as shared vulnerability factors: Shame, but not guilt, prospectively predicts both social anxiety and bulimic symptoms”. *Eating Behaviors*, 22, 188-193.